

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

7. De scientia requisita in Missionario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

farum domibus, nisi dum per infirmitatem id aliter fieri non posset, & tunc quidem aperto ostio cubiculi Optandum ut idem in missionibus ubi periculum majus est, & teneriores conscientiae ad scandalum, exactè observaretur, & caveretur ab omnibus quibus proximus scandalizatur.

ARTICULUS VII.

De scientia requisita in Missionario.

Magnus ille & sanctitate & doctrinâ Papa Gregorius, proficuum illum suum tractatum de cura Pastoralis sic exorditur: *Nulla ars doceri praesumitur, nisi intentâ prius meditatione discatur. Ab imperitiis ergo magisterium Pastorale suscipitur in magna temeritate, quoniam ars est artium regimen animarum. Quis autem cogitationum vulnera occultiora esse nesciat vulneribus viscerum? Et tamen saepè qui nequaquam spiritualia praecepta cognoverunt, cordis se medicos profiteri non metuunt: dum qui pigmentorum vim nesciunt, videri medici carnis erubescunt. Et infra: Pastorum imperitia voce veritatis increpatur cum per Prophetam dicitur Isai. 56. v. 11. Ipsi Pastores ignoraverunt intelligentiam.*

Et S. Hieron. in Aggeum Proph. Considerandum est officium de lege interrogatum respondere: si Sacerdos est, sciat legem Domini, si ignorat legem Domini, ipse se arguit non esse Sacerdotem Domini. Sacerdotis enim est scire legem Domini, & ad interrogationem respondere de lege.

Hinc namque, inquit ubi supra S. Gregorius in Evangelio per semetipsum veritas dicit: Si cecus ceco ducatum praestet, ambo in foveam cadunt Matth. 15 v. 14.

Ut autem ad particularia descendamus, praemittemus ea quae S. Thomas in ministris Ecclesiae requirit quoad scientiam credendorum 2. 2. q. 2. a. 6. inquirens utrum omnes aequaliter teneantur ad habendam fidem explicitam, sic respondet: *Explicatio credendorum fit per revelationem divinam. Credibilia enim naturalium rationem excedunt. Revelatio autem divina ordine quodam ad inferiores pervenit per superiores, sicut ad homines per Angelos, & ad inferiores Angelos per superiores, ut patet per Dion. de cal. Hier. Et ideo pari ratione explicatio fidei oportet ut perveniat ad inferiores homines per majores, & ideo sicut superiores Angeli qui inferiores illuminant, habent pleniorum notitiam de rebus divinis quam inferiores, ut dicit Dion. c. 12. cal. Hier. ita etiam superiores homines ad quos pertinet alios erudire, tenentur habere pleniorum notitium de credendis, & magis explicitè credere. Quae doctrina aptissimè con-*
venit

I. DE MISSIONARIIS. 23

venit Missionariis & aliis Pastoribus: ipsi enim in suis muniis consentur superiores esse, ut fideles instruant, & hæreticos convincendo convertant: exercent etiam officium Angelorum, sicut enim Angeli mittuntur & à missione seu nuntiando Angeli nominantur, ita & operarii missionis sunt quodammodo Angeli, missi ut alios in fide & moribus illuminent, ac proinde opus est ut prius in se lumen habeant & scientia polleant, quàm in alios derivent.

Illuminare autem debent alios. Primò in Sacra Scriptura; cùm enim agant apud hæreticos, qui omnes suas controversias ad purum Dei verbum remittunt, textum passim falsificant, & sensum ad suos errores detorquent, necessarium prorsus est, ut fidelium in illis locis instructores in Sacris Bibliis perfectè sint eruditi. Tum etiam quia teste Apostolo 2. Tim. 3. v. 16. *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia, ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum instructus.*

Secundò debent versatissimi esse in controversiis fidei, ut doceant gregem sibi commissum dignoscere bona pascua à malis, & distinguere verum alimentum à veneno. Hier. 15. v. 19. *Si separaveris pretiosum à vili, quasi os meum eris,* Tum etiam ut parati sint satisfactionem dare in materia fidei omni poscenti,

ut requiritur 1. Pet. 3. v. 15. Imo & arguere sic exigente necessitate, ipsos hæreticos, ut monet Apostolus Titum cap. 1. v. 9. quale oporteat esse Episcopum, videlicet *amplectentem eum qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut potens sit exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt arguere.* Tamen enim, uti infra dicitur, non facile debeat Missionarius suscipere disputationem cum hæreticis, paratus tamen esse debet, cum per eorum insultus, & ipsius taciturnitatem negotium fidei defensionem exiget. Præterea si aliquis malè ab hæreticis imbutus instructionem petit, & ipsorum argumenta, quæ sæpè multis technis involvuntur, dissolvenda expeditus debet esse Missionis minister, & sufficientem habere scientiam, ut talem in fide instruat, instructum confirmet, & vacillantem confortet, extricando ab apparentibus nodis quibus à veritatis semita detinebatur. Ne & talibus contingat illa civitatis Hierusalem infelicitas: *Parvuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis.* Thren. 4. v. 4.

Tertiò. habere debent scientiam eorum quæ ad integritatem & usum Sacramentorum requiruntur, ne ex defectu talis scientiæ indèbitè, fortè etiam invalidè Sacramenta administrantur. Maximè verò quoad Sacramenta Pastoralia dum facultatem habent illa ministrandi. Et hoc non solùm quoad materiam, formam, & ceremonias requisitas, sed etiam quoad

arguere
cos, ut
qualem
t ample
st, fide
i in do
arguere
on facile
ationem
et, cum
nitatem
raterrea
instru-
, quæ
iffolvi;
er, &
lem in
vacil-
entibus
ebatur.
erusa-
m, &

quoad significationem rituum, qui in illorum administratione exercentur, ne mortuo modo conferantur, & sic magis hæreticis ludibrio exponantur.

Quartò. Requiritur scientia præceptorum Dei & Ecclesiæ, quæ in ore Pastorum quodammodo masticari debent, ut congruè parvulis in fide ingerantur, & cum fructu addiscant; retineant & observent. Pro quo oportet exactè pervolvere casus conscientiæ, & totius moralis Theologiæ sanas & securas resolutiones, ne ex defectu talis scientiæ populus in multis à rectè operando aberret; & licet per ignorantiam excusetur, Pastores & Missionarii peccata populi comedant, & aliorum iudicium & fortè condemnationem in se convertant.

Quintò. Tandem scire debent, & se exercere in doctrina mystica circa virtutes, & vitia, orationem, meditationem, modum se mortificandi & tendendi ad perfectionem. Illa enim etiam spectant ad pascua spiritualia; ut animæ ad vitæ perfectionem promoveantur.

ARTICULUS VIII.

Docere debent sententias tutiores non laxiores.

T Ametsi utrobique periculosa sit novarum opinionum laxitas & quidquid sentiendi libertas,

B 4

libertas,